

TEBLİĞ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında:

**ENDÜSTRİYEL TİP SOĞUTMALI DEPOLAMA KABİNLERİ, HIZLI SOĞUTMA
KABİNLERİ, YOĞUŞTURMA ÜNİTELERİ VE PROSES ÇİLLERLERİ İLE
İLGİLİ ÇEVREYE DUYARLI TASARIM
GEREKLİLİKLERİNE DAİR TEBLİĞ
(SGM: 2020/3)**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 23/6/2010 tarihli ve 2010/643 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik olarak, endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinlerinin, hızlı soğutma kabinlerinin, yoğuşurma ünitelerinin ve proses çillerlerinin piyasaya arz edilmesi ve/veya hizmete sunulması ile ilgili çevreye duyarlı tasarım gerekliliklerini belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ;

a) Gıda ürünleri ile hayvan yemlerinin dondurulması amacıyla satılanlar dahil olmak üzere elektrik şebekesinden alınan güçle işletilen endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinlerini ve elektrik şebekesinden alınan güçle işletilen hızlı soğutma kabinlerini,

b) Düşük veya orta sıcaklıkta veya her ikisinde de çalışan yoğuşurma ünitelerini,

c) Düşük veya orta sıcaklıkta çalışacak şekilde tasarlanan proses çillerlerini, kapsar.

(2) Bu Tebliğ aşağıda belirtilen ürünleri kapsamaz:

a) Elektrik haricindeki güç kaynaklarından beslenen endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinlerini.

b) Uzaktan yoğuşurma ünitesi ile çalıştırılan endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinlerini.

c) Asli fonksiyonları açısından açık olması temel bir gereklilik olan açık kabinleri.

ç) Özel olarak gıda işleme amacıyla tasarlanan kabinleri (özel olarak gıda işleme amacıyla tasarlanmış ve net hacmi, kabinin toplam net hacminin %20'sinden az olan tek bir bölmeye sahip olması kapsam dışı tutulması için yeterli değildir).

d) Sadece dondurulmuş gıda maddelerinin kontrollü bir şekilde çözülmesi amacıyla özel olarak tasarlanan kabinleri (dondurulmuş gıda maddelerinin kontrollü bir şekilde çözülmesi için tasarlanmış sadece bir adet bölmeye sahip olması kapsam dışı tutulması için yeterli değildir).

e) Salateleri.

f) Soğutma ve depolamaya ek olarak asli kullanım amacı gıda ürünlerinin sergilenmesi ve satışı olan servis tezgahlarına ve diğer benzer kabin biçimlerini.

g) Buhar sıkıştırımlı soğutma çevrimine göre çalışmayan kabinleri.

ğ) Kapasitesi 300 kg gıda maddesinden fazla olan hızlı soğutma kabinlerine ve hızlı soğutma odalarını.

h) Sürekli çalışan hızlı soğutma ekipmanlarını.

ı) Ek-I'in 11 inci maddesinde tarif edilen şekilde başka hızlı soğutma kabinlerinin eş değeri olmayan ve bireysel müşteri ihtiyaçlarına göre özel olarak imal edilen, sipariş üzerine yapılmış hızlı soğutma kabinlerine veya Ek-I'in 10 uncu maddesinde tarif edilen şekilde başka endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinlerinin eş değeri olmayan ve bireysel müşteri ihtiyaçlarına göre özel olarak imal edilen, sipariş üzerine yapılmış endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinlerini.

i) Gömülü tip kabinleri.

j) İçine sürülebilir kabinlere ve çift taraflı kabinleri.

k) Statik-hava kabinlerini.

l) Sandık tipi dondurucuları.

m) Monoblok ünitelerdeki gibi dahili bir buharlaştırıcı veya split ünitelerdeki gibi uzaktan bir buharlaştırıcı şeklinde olabilen bir buharlaştırıcıya sahip yoğuşurma ünitelerini.

n) Yoğuşturucuya sahip olmayan kompresör paketlerine veya setlerini.

o) Yoğuşturucu tarafında, ısı aktarılan ortam için hava kullanılmayan yoğuşurma ünitelerini.

ö) Yüksek sıcaklıkta çalışacak şekilde tasarlanan proses çillerlerini.

p) Özellikle buharlaşmalı yoğuşurma yöntemini kullanan proses çillerlerini.

r) Bir kere imal edilen ve yerinde monte edilen özel tasarım proses çillerlerini.

s) Absorpsiyonlu çillerleri.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ; 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanuna ve 23/6/2010 tarihli ve 2010/643 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğin uygulanması bakımından Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmelikte yer alan tanımlara ek olarak;

a) AB: Avrupa Birliğini,

b) Absorpsiyonlu çiller: Enerji kaynağı olarak ısı kullanan bir absorpsiyon sürecinin soğutma işlemini etkilediği bir proses çillerini,

c) Açık kabin: Herhangi bir kapak veya çekmeceyi açmaksızın soğutmalı muhafazasına dış taraftan erişilebilen endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinini (endüstriyel tip soğutmalı depolama kabininin toplam hacminin %20'sinden az eş değer net hacme sahip olan ve herhangi bir kapak veya çekmeceyi açmaksızın dış taraftan erişilebilen sadece bir adet bölmenin var olması ilgili kabinin açık kabin olarak nitelendirilmesi için yeterli değildir),

ç) Ağır hizmet kabini: Ek-IV'ün Tablo 3'üne göre iklim sınıfı 5'e karşılık gelen ortam koşullarında bölmelerinin tümünü sürekli şekilde soğutma veya dondurma sıcaklığında tutabilen endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinini,

d) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,

e) Çift taraflı kabin: Her iki tarafından da erişilebilen endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinini,

f) Evaporatif yoğunlaşmalı çiller: Soğutucu akışkanın, hava hareketi ve su spreyi kombinasyonu ile birlikte soğutulduğu bir buharlaşmalı yoğunlaştırucuya sahip proses çillerini,

g) Düşük sıcaklık: Yoğuşurma ünitesinin -350C'lik doymuş buharlaşma sıcaklığında nominal soğutma kapasitesini verebildiğini; proses çillerinin standart nominal şartlarda -250C'lik iç ortam ısı değiştirici çıkış sıcaklığında nominal soğutma kapasitesini verebildiğini,

ğ) Endüstriyel tip soğutmalı depolama kabini: Gıda ürünlerinin ev dışı ortamlarda depolanmasında kullanılan ancak asli işlevi bu ürünlerin müşterilere gösterilmesi veya müşterilerin bu ürünlere erişimini sağlamak olmayan, bir buhar sıkıştırma çevriminden faydalanan, gıda ürünlerinin sıcaklıklarını belirli soğutma ve dondurma sıcaklığı sınırları arasında sürekli şekilde tutabilen, bir veya daha fazla kapak veya çekmece ile içine erişilebilen ve bir veya daha fazla bölmeye sahip yalıtımlı soğutma cihazını,

h) Gıda maddeleri: Belli sıcaklıklarda soğutma gerektiren yiyecekleri, malzemeleri, şarap dahil içecekleri ve esas olarak tüketim amaçlı diğer ürünleri,

ı) Gömülü tip kabin: Bir kabin içerisine, duvar veya benzer bir yer üzerindeki hazır girintiye monte edilmek üzere tasarlanan, mobilyası için son işlem gerektiren, sabit ve yalıtımlı soğutma cihazını,

i) Hızlı soğutma kabini: Asıl olarak sıcak gıda maddelerini soğutma durumunda 100C'nin altına, dondurma durumunda ise -180C'nin altına hızlıca düşürmek için kullanılan yalıtımlı bir soğutma cihazını,

j) Hızlı soğutma odası: Asıl olarak sıcak gıda maddelerini soğutma durumunda 100C'nin altına, dondurma durumunda ise -180C'nin altına hızlıca düşürmek için kullanılan, bir kişinin içeri girebilmesine olanak sağlayacak büyüklükte iç alana ve kapı aralığına sahip bir muhafaza yerini,

k) İçine sürülebilir kabin: İçine tekerlekli ürün rafları girebilen özel bir bölmeye sahip endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinini,

l) Kapasite: Hızlı soğutma kabinleri için tek seferde, soğutma durumunda 100C'nin altına, dondurma durumunda ise -180C'nin altına düşürülebilir gıdanın ağırlığını,

m) Komisyon: Avrupa Komisyonunu,

n) Kompresör paketi veya kompresör seti: Elektrikle tahrik edilen en az bir veya daha fazla soğutma kompresörüne ve bir kontrol sistemine sahip olan ürünü,

o) Nominal soğutma kapasitesi: Su soğutmalı çillerler için yoğunlaştırucuda 300C'lik su giriş sıcaklığıyla ve hava soğutmalı çillerler için 350C'lik referans ortam sıcaklığıyla birlikte standart nominal şartlarda, tam yükte çalışırken bir proses çillerinin elde edebildiği kW cinsinden ifade edilen soğutma kapasitesini; 320C'lik referans ortam sıcaklığında ve standart nominal şartlarda ölçülen, bir buharlaştırıcı ve bir genleşme cihazına bağlı olarak tam yükte çalışır durumdaki yoğunlaştırma ünitesinin buhar sıkıştırma çevriminin elde edilebilmesini sağladığı kW cinsinden ifade edilen soğutma kapasitesini,

ö) Orta sıcaklık: Yoğuşurma ünitesinin -100C'lik doymuş buharlaşma sıcaklığında nominal soğutma kapasitesini verebildiğini; proses çillerinin standart nominal şartlarda ve -80C'lik iç ortam ısı değiştirici çıkış sıcaklığında nominal soğutma kapasitesini verebildiğini,

p) Proses çilleri: Bir soğutma cihazına veya sistemine soğutma sağlamak üzere bir sıvının sıcaklığını düşürebilen ve bu sıcaklığı sürekli olarak koruyabilen, en az bir kompresör ve bir buharlaştırıcıya sahip ürünü (yoğuşturucuya, soğutucu devresi donanımına veya diğer yardımcı cihazlara sahip olup olmaması önemli değildir),

r) Saladet: Pizza veya salata malzemeleriyle sınırlı kalmamak şartıyla benzer tipteki gıda maddelerinin kolayca erişilebilecek şekilde depolanması amacıyla geçici saklama kaplarının yerleştirilmesinde kullanılan ve üst yüzeyinde bölmeleri bulunan, dikey düzleme göre ön cephesinde bir veya daha fazla kapak veya çekmeceye sahip endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinini,

s) Sandık tipi dondurucu: Bölme veya bölmelerine cihazın üst tarafından erişilebilen veya hem üstten açılır tip hem de dik tip bölmelere sahip olan ancak üstten açılır tipteki bölme veya bölmelerin brüt hacminin cihazın toplam brüt hacminin % 75'inden fazla olduğu gıda dondurucusunu,

ş) Statik hava kabini: Yalıtımlı muhafaza olmaksızın depolanan gıda maddelerini kurumaya karşı korumak veya sıcaklığa karşı duyarlı gıda maddelerini depolamak amacıyla özel olarak tasarlanmış, dahili-cebri hava dolaşımı bulunmayan endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinini (kabin içerisinde bir adet statik hava bölmesinin bulunması kabinin statik hava kabini olarak sınıflandırılması açısından yeterli değildir),

t) Sürekli proses-hızlı soğutma ekipmanı: Gıda maddelerinin hızlıca soğutulması veya dondurulması için sürekli prosese izin veren ve gıda maddelerinin taşınmasında kullanılan bir taşıyıcı banda sahip olan bir hızlı soğutma kabinini;

u) Yoğuşurma ünitesi: Bir buharlaştırıcı ve bir genişleme cihazına bağlandığında buhar sıkıştırma çevriminden faydalanarak, soğutma cihazı veya sistemi içerisindeki sıcaklığı düşürebilen ve sıcaklığı düşük veya orta seviyede sürekli olarak tutabilen, elektrikle tahrik edilen en az bir kompresör ve bir yoğuşturucuya sahip olan ürünü,

ü) Yüksek sıcaklık: Proses çillerinin standart nominal şartlarda ve 70C'lik iç ortam ısı değiştirici çıkışı sıcaklığında nominal soğutma kapasitesini verebildiğini, ifade eder.

(2) İlave tanımlar Ek-I'de yer almaktadır.

Çevreye duyarlı tasarım gereklilikleri ve zaman çizelgesi

MADDE 5 – (1) Endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinleri ve hızlı soğutma kabinlerine yönelik çevreye duyarlı tasarım gereklilikleri Ek-II'de belirtilmiştir.

(2) Yoğuşurma ünitelerine yönelik çevreye duyarlı tasarım şartları Ek-V'te belirtilmiştir.

(3) Proses çillerlerine yönelik çevreye duyarlı tasarım şartları Ek-VII'de belirtilmiştir.

(4) Çevreye duyarlı tasarım şartları, aşağıda verilen çizelgeye göre uygulanır:

a) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren;

1) Yoğuşurma üniteleri için, Ek-V'in 1(a) maddesinde ve 2 nci maddesinde yer verilen gereklilikler,

2) Proses çillerleri için, Ek-VII'nin 1(a) maddesi ve 2 nci maddesinde yer verilen gereklilikler,

3) Endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinleri için, Ek-II'nin 1(a)(i) maddesinde ve 2(a) maddesinde yer verilen gereklilikler,

4) Ağır hizmet kabinleri, Ek-II'nin 1(b) maddesi ve 2(a) maddesinde yer verilen gereklilikler,

5) Hızlı soğutma kabinleri, Ek-II'nin 2(b) maddesinde yer verilen gereklilikler,

sağlanır.

b) 1 Temmuz 2023 tarihinden itibaren, endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinleri için Ek-II'nin 1(a)(ii) maddesinde yer verilen gereklilikler sağlanır.

(5) Endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinlerine yönelik çevreye duyarlı tasarım şartlarına uygunluk, Ek-III ve Ek-IV'te yer verilen yöntemlere uygun şekilde ölçülür ve hesaplanır.

(6) Yoğuşurma ünitelerine yönelik çevreye duyarlı tasarım şartlarına uygunluk, Ek-VI'da yer verilen yöntemlere uygun şekilde ölçülür ve hesaplanır.

(7) Proses çillerlerine yönelik çevreye duyarlı tasarım şartlarına uygunluk, Ek-VIII'de yer verilen yöntemlere uygun şekilde ölçülür ve hesaplanır.

Uygunluk değerlendirmesi

MADDE 6 – (1) Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen uygunluk değerlendirmesi işlemleri, aynı Yönetmeliğin Ek-IV'ünde belirtilen iç tasarım kontrolüne veya aynı Yönetmeliğin Ek-V'inde belirtilen yönetim sistemine göre yapılır.

(2) Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde belirtilen uygunluk değerlendirmesi işlemleri kapsamındaki teknik dosya, bu Tebliğin Ek-II'sinin 2 numaralı paragrafı, Ek-V'inin 2(b) numaralı paragrafı ve Ek-VII'sinin 2(b) numaralı paragraflarında belirtilen bilgileri içermelidir.

Piyasa gözetimi amaçlı doğrulama prosedürü

MADDE 7 – (1) Bakanlık, Ek-II, Ek-V ve Ek-VII'deki gerekliliklere uygunluğu sağlamak için, Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen piyasa gözetimi ve denetimi kontrollerini gerçekleştirirken Ek-IX, Ek-X ve Ek-XI'de düzenlenen doğrulama prosedürünü uygular.

Karşılaştırmalı değerlendirmeler

MADDE 8 – (1) Piyasada bulunan en yüksek performansa sahip endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinleri, yoğuşurma üniteleri ve proses çillerleri için karşılaştırmalı değerlendirmeler Ek-XII'de düzenlenmiştir.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 9 –(1) Bu Tebliğ; (AB) 2016/2282 sayılı Komisyon Tüzüğü uyarınca değiştirilmiş olan (AB) 2015/1095 sayılı Endüstriyel Tip Soğutmalı Depolama Kabinleri, Hızlı Soğutma Kabinleri, Yoğuşurma Üniteleri ve Proses Çillerlerinin Enerji Etiketlemesine Dair Komisyon Tüzüğü dikkate alınarak AB mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

Yürürlük

MADDE 10 –(1) Bu Tebliğ yayımı tarihinden bir yıl sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 –(1) Bu Tebliğ hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.